

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. Inzerati: do 9 pett vrst 4 K, od 10—15 pett vrst 4 K, večji inzerati pett vrst 8 K; notice, poslano, izjave, reklame, preklit pett vrst 12 K; poroke, zaroke velikost 15 vrst 120 K; zemlje ponudbe beseda 3 K. Popust je pri naročitih od 11 objav naprej.

Vprašanjem glede inzeratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravištvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafljeva ulica št. 3, pritrilčno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 3, I. nadstropje Telefon št. 304. Dopise sprejema se podpisano in sadotnje frankovane. Receptov se ne vroča.

Posamezna številka stane 50 par = 2 kroni. V inozemstvu 65 par = K 2.60. Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti: V Jugoslaviji: celoletno nasprij plačan . D 90— polletno 45— 3 mesečno 22.50 1 7.50 Pri morebitnem povisvanju se hua daljša naročnina doplačati. Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno 3 po nazaknici. Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

St. Cirkovič:

Makedonske organizacije v Bolgarski.

V Beogradu, začetkom jan. 1922.

Znano je, da po zaključku evropske vojne, naše zmage in našega osvobojenja, znaten del prebivalstva Južne Srbije in Makedonije ut hotel počakati naše vojske, marveč je s premaganimi Bolgari prešel na Bolgarsko. To je storilo ponekod tudi bolgarofilsko prebivalstvo grške Makedonije po zaključku nejskega in severskega mirovnega dogovora pa tudi znaten del prebivalstva Trakije, ki je pridružena Grški. Tudi nekoliko prebivalstva onega dela Dobrudže, ki je padel pod Romunijo, je pobegnilo na Bolgarsko. Natančnega števila teh emigrantov ne vemo, znano nam je samo preko bolgarskega časopisja, da je samo makedonskih emigrantov v Bolgarski okoli 200 do 300.000, kar je nekoč tudi Stamboljski poudarjal. Ta emigracija se je pričela polagoma organizirati, in sicer iz Dobrudže v dobudružanski organizaciji, trakijska v trakijski in emigranti iz naše in grške Makedonije so se organizirali v svojih organizacijah. Razume se samo po sebi, da je vsaka teh organizacij delovala in še vedno deluje v svojem pravcu. Edinstvo in solidarnost med organizacijami pa se je utrdila. Organizacije iz Dobrudže so organizirale komitaško akcijo v Dobrudži. Romunska vlada je večkrat ukrenila zelo stroge odredbe proti njim in pogostoma je opominjala bolgarsko vlado na nieno dolžnost v pogledu komitaške akcije dobudružanskih organizacij. Cilj teh organizacij je bil, kakor se sodi, samo ta: učiniti pritisk na romunsko vlado, da dovoli, da se v Dobrudži otvorijo bolgarske šole in cerkve. Akcija je glede te strani prenehala, kakor hitro je romunska vlada izrekla svoje dovoljenje, da se v nekaterih krajih v Dobrudži otvorijo bolgarske šole. Trakijske organizacije pa so si stavile nalogo, da bodo delale za avtonomije Trakije in njeno združenje z Bolgarijo. Poslužujejo se legalnih in nelegalnih sredstev. Njihove zveze s Kemal pašo in angorsko vlado so znane vsem, in to je priznal tudi Stamboljski, bolgarski ministrski predsednik, v svoji izjavi povodom Grogove avanture, katero je podal v bolgarskem narodnem sobranju. Organizacije emigrantov iz naše in

grške Makedonije so najmočnejše, najštevilnejše in najboljše organizirane. Celokupna makedonska emigracija je organizirana na tri načine. 1. v komunističnih makedonskih organizacijah; 2. v makedonskih »bratstvih«, katerim načeljuje izvrševalni komite; 3. v federativnih organizacijah, katerim načeljuje začasna komisija. Omladina srednješolska in univerzitetna je tudi organizirana in njena organizacija se zove študentsko makedonsko društvo »Vardare«. O makedonskih organizacijah pod številko 1. nimamo kaj reči. Vemo, da obstoji zelo močna makedonska komunistična organizacija kot sekcija bolgarske komunistične stranke. Skrajni cilj tej organizaciji je istoveten s skrajnim ciljem bolgarske komunistične stranke: socialna revolucija. Člani te organizacije so bili najglavnejši propagatorji komunističnih idej v naši Makedoniji. Makedonsko vprašanje se more po njihovem mišljenju rešiti samo potom socialne revolucije. Organizacije pod številko 2. tvorijo takozvana makedonska bratstva. Pod »bratstvom« se razume organizacija Makedoncev iz katerega posameznega mesta. Tako imamo prilepško bratstvo, bitoljsko, kostursko itd. Vsa bratstva so ujedinjena v en izvrševalni komite, kateri vodi politiko, daje direktive in pred tretjimi osebami predstavlja vsa bratstva. Glavni organ izvrševalnega komiteja je »Makedonija« in poleg nje izdaja komite v francoskem jeziku mesečnik »La Macedunian«. Do pred letom čni je bila vsa makedonska organizacija, izjemni komunistične, organizirana v številnih takih bratstvih in okupljena okoli izvrševalnega komiteja. Pred vojnami je obstajala ena organizacija Makedoncev. Ta datira pravzaprav javno od 1894., ko se je vršil v Sofiji prvi makedonski kongres, na katerem je bil izvoljen vrhovni komite (ki se sedaj imenuje izvrševalni) in mu je bila naložena dolžnost, da organizira komitaško akcijo v Makedoniji in južni Srbiji. Vrhovni komite je vršil svoje posle do leta 1918., od takrat dalje pa jih je prevzel izvrševalni komite. Najodličnejši Makedonci izza predvojnega časa, kakor tudi iz sedanjega,

se nahajajo v tej organizaciji. Razen tega zavzemajo najvažnejše položaje širom vse Bolgarske. Do leta 1919., dokler ni bil v Neju zaključen mirovni dogovor, je ta makedonska emigracija stala na principu: z legalnimi in nelegalnimi sredstvi voditi borbo za priključenje Makedonije k Bolgarski. Makedonsko vprašanje se je smatralo za vprašanje bolgarskega nacionalnega in državnega ujedinjenja. Torej do leta 1919 ni imela vsa legalna in nelegalna akcija te makedonske organizacije za poslednji svoj cilj: avtonomije in popolnoma neodvisne makedonske države, marveč združenje Makedonije z Bolgarsko v »Veliko Bolgarsko«. Niti naša zmaga, niti zmaga sporazuma nad Bolgarijo in četverozvezo ni izbila tej organizaciji iz glave misli o združitvi Makedonije z Bolgarsko. Izvrševalni komite je poslal mirovni konferenci v Parizu leta 1919. spomenico, v kateri pletira za bolgarsko stvar in zahteva priključenje Makedonije k Bolgarski na podlagi Wilsonovih 14 točk. Mirovna konferenca se ni nič ozirala na to spomenico in še manj rešila makedonsko vprašanje na ta način, marveč je z mirovnimi pogodbami sancionirala na Balkanu in v Evropi sedanje stanje stvari. Izvrševalni odbor makedonskega bratstva je po tem uvidel, da z geslom o ujedinjenju Makedonije Bolgarski ne bo mogel uspeti. Zato se je izvršila od tega leta dalje metamorfoza. Namesto dosedanjega gesla »Priključenje Makedonije k Bolgarski« je nastopilo drugo geslo »Makedonija Makedoncem!«. Razume se samo po sebi, da je to samo krinka, da bi se obdržala kontinuiteta prejšnjega delovanja in da bi se tako z nado na večji uspeh delovalo za priključenje Makedonije Bolgarski. Ta komite deluje sedaj za avtonomijo Makedonije, in dokler ne bo ta izvršeno dejstvo, zahteva, da kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev in grška kraljevina izpolnita odredbe mirovnega dogovora glede zaščite manjšin v Makedoniji, tako da se dovoli svoboden povratek celokupni makedonski emigraciji. V tem smislu je izvrševalni komite z dne 3. avgusta 1921 poslal prošnjo na predsednika Zveze narodov.

Sestanek v Sinaji.

— Beograd, 9. januarja. (Izv.) Presburo je izdal o odpotovanju Nj. Vel. kralja Aleksandra v Sinajo tole uradno poročilo z dne 8. t. m.: Nj. Vel. kralj Aleksander je včeraj dopoldne odpotoval v Sinajo, da poseti rodbino romunjskega kralja. V njegovem spremstvu se nahaja minister dvora g. Dragoslav Janković, prvi adjutant general Hadžić, maršal dvora polkovnik Damjanović, poslaniški svetnik Gjorgije Nastasijević in pomočnik maršala major Jovičić. — Beograd, 9. januarja. (Izv.) Nj. Vel. kralj Aleksander je pred odpotovanjem v Sinajo podpisal ukaz, s katerim se pooblašča ministrski svet, da vrši kraljevo oblast. Ministrski predsednik g. Nikola Pašić ni odpotoval s kraljem. Pred odhodom Nj. Vel. kralja je položil prisego novi vrhovni ministru generalu Miloš Vasiću. V kraljevem spremstvu se nahajata razen dvornih dostojanstvenikov še naš poslanik na romunskem dvoru Boško Čolak-Antić in naš vojaški ataše v Bukarešti polkovnik Vuković. — Bukarešta, 9. januarja. (Izv.) Včeraj jutraj je dospel z dvornim vlakom Nj. Vel. kralj Aleksander v Bukarešto. Na kolodvoru so pozdravili kralja zastopniki vlade na čelu ministrski

predsednik Take Jonescu. Pozdravu so prisostvovali deputacije romunjskega parlamenta, mestne občine in druge javne korporacije. Pozdrav je bil zelo prisrčen in iskren. Po kratkem odmoru je kralj nadaljeval pot v Sinajo. Tja je že 7. t. m. dospela romunska kraljeva dvojica z grškim prestolonaslednikom. — Bukarešta, 9. januarja. (Izv.) Romunski tisk piše o posetu Nj. Vel. kralja Aleksandra v Sinaji zelo simpatično. Vsi časopisi posvečajo temu sestanku obširno člano in poročila. Romunsko časopisje naglašja zlasti dejstvo, da se s tem obiskom poglobe medsebojne prijateljske zveze. Vsi listi poudarjajo dejstvo, da med obema državama še ni prišlo nikdar do katerega sovražnega akta in da zgodovina ne more beležiti kakšni sovražni sporov med kraljevino SHS in Romunsko. — Beograd, 9. jan. (Izv.) Vesti o zaroki Nj. Vel. kralja Aleksandra z romunsko kneginjo Mariolo so uradno dementirale. Kljub temu pa se vzdržujejo in v političnih krogih smatrajo to vest za verjetno.

Štorm Jugoslavije.

(Sofija večere — predavanje dr. Br. Iličića.) Predsednik »Soča« g. dr. Dinčo Puc je otvoril večer s poudarnim govorom in dal besedo glavnemu poročevalcu g. prof. kr. vacuilišča v Zagrebu Fr. Iličiću, ki je obširno poročal o svojem in svojih sopoltnikov članov Korinovega kvarteta potovanju po najrazličnejših mestih naše kraljevine. Prihajali so koncerte in predavanja v korist »Jugoslov. Matice« od Osijeka do Niše, pa čuli na jug do staroslavnega Skoplja in ob sinji Adriji ter v Krni Bosni in Hercegovini, povsod širve misel zajednice naše skupne domovine in seznanjajo naše brate s slovenskimi pokrajini, s slovenske pesnijo in s slovensko boljo, povzročeno nam po dogodkih, ki so odrgali našo od maternega telesa Jugoslavije najlepše nede v Primorju in ob Primorju in ob Adriji ter na severu tam ob Karavankah proti Gospe Svasi. Z zgornjo svojo besedo, šestkrat prepleteno s ljubeznivim humorjem in s šagavostjo ter vedno prepolno globoke ljubezni do naše zemlje in naših ljudi, v tem ali onem kraju združenih in ujedinjenih rojakov, nam je razgrnil g. profesor levo sliko naših ljudi in krajev, z namerno in plastično orisanimi kraji in priveditvam nam je pokazal najlepše dele naše domovine, njih svetlo navdušenje za skupno stvar, njih narodno jugoslovensko dušo. Vredil nas je po naši zemlji in nam kazal nje prelepi, pa tudi nje bolesti, ki nas je spominjal zgodovinskih dogodkov iz davne ali novejšje preteklosti, ki so povzročali našim prednikom brezmejna gorje. Gledali smo zgodovinski spomenik srbskih in bolgarskih vojnih grozot pri Nišu, zrlimo po onih slavnihih bratih pri Kumanovcu, kjer so Srbi masevali poraz na Kocovom, naš pogled je romal v Dusanu Volkega stolico tja doli do macedonskih gorstkih orjakov, nato smo bili v prestolici slavne Bosne, ki je pretrpela nedolovske in nadolovske muke, pa ropet ob naši sinji Adriji, ki jo je objemal naš pogled kakor nekadašji Kettejev, v divnem Splitu, ki ne more razumeti zaros nerazumljive politike hrvatskega separatizma. Ogromna panorama naših najlepših krajev, naših najzavrednejših ljudi, in Sumadija, ta zibelka jugoslovenskega heroizma, velike naše ideje jugoslovenskega edinstva, Sumadija, najsvetejši imed svetih naših krajev, ki je shranila na Oplenskem brdu v svetišču, ki kakor oko božje vira na vse strani daleč naokrog po deželi, smrtne stanke kralja Osvoboditelja Petra Valikega. In Novi Sad in Dubrovnik in vse druge lepote in zgodovinske znamenitosti ogenj ljubezni do skupne naše domovine in do njene srečne bodočnosti! Od poveljujočega generala do siro-

Buddha in Kristus.

Vrsta esejev. Spisal Jos. Suchy. Viri: Dr. E. Hardy, H. Oldenberg, Burrouf, Sénart, Beckh, Rhys Dadids, H. Kern, Pischel, Winternitz, Garbe, Schopenhauer, Bunsen, Evangelij. I. Buddhizem v nasprotju k brahmanstvu. Ako pomislimo, da se še danes morda tretjina celokupnega svetovnega prebivalstva priznava k buddhizmu, se vprašamo nehoti, iz katerih kali je črpal buddhizem iz vsega početka, da je postal svetovno verstvo. Odgovor na to vprašanje tiči v učinkovitosti društvenih, verskih in npravnstvenih razmer Indijcev za časa nastopa Gótama Buddhé. Enotnost in celokupnost naroda je bila raztrgana po njegovem razpredeljenju v kaste; večina naroda je bila zaradi mahinacij duhovniškega in svetnega deopotizma oropana človeških pravic; onečastjena in pogažena je morala sužnjiti in hlapčevati. Sistem kast je bil oprt na zanikarno malikovalstvo, na strašni nauk o potovanju duš, na vero, da je usoda trenutnega življenja odvisna od zaslug ali krivde izza prajšnih življenj. Podpirala ga je nešteto stanovskih predsodkov, oblik in pravil, molitev in daril, pokor in ceremonij, običaj in razna-

vrstnih mučitev, od čijih izvršitve odvisi zemeljska sreča in večni blagor in čijih najmanjši prekršek je učinkoval, da je dotičnik za nedoločeno dobo postal nesrečen. Ni čuda, da je pri takih obdobjih za Indijca postalo edino življenjsko vprašanje: kako za vedno uteči življenju, kako se osvoboditi nesrečnosti in prepovedi, kako priti do večne smrti itd. — To so prilično bile razmere, ki jih je našel Buddha. V svrhu proučavanja teh tez so se izemile različne filozofske struje; askeza in duhovno beraštvo sta se poglobila v dotedaj nečuvni meri, skratka nastala je nekaka opozicija proti brahmanski hierarhiji in ceremonijalnemu zakonu, češ, da cerkvena sredstva in zunanji kult ne zadoščajo za osvoboditev in odrešitev. V posledici takega naziranja so bili potisnjeni v ozadje Brahmá, tje bogov in vsi déva, njegove emanacije; avtoriteta Ved je izgubila svojo moč in njo darivte ter celokupni brahmanski kult in obredi. »Buddha je samaga sebe in s tem človeka visoko povdignil nad neokusnimi in krutimi bogovi brahmanskega pantheonu.«^{*)} V buddhizmu je superiornost človeka nad bogovi izražena kot temeljno in versko načelo. Buddha je človek in vsi ljudje, ne morda inkarnacija višjega bitja in buddhizem kot tak je zadnja konsekvence nauka, da bogove nadkriljuje pobožnost, pokora in sve-

lost, meditacija in modrost. S tem je posebno poudarjena moralna stran nauka, namreč vrlina v indijckem smislu: ukrotitev čutov in lastne volje, sočutje z vsemi bitji, krotkost in požrtvovalnost. Prvotni buddhistični nauk je prejetičen in racionalen, kakor pa dogmatičen in skolastičen, bolj praktičen kot teoretičen. Njegov pomen in značaj tiči v tem, da je v nasprotju s brahmanstvom, ki je otrplo v mitologiji in teologiji, solski naobraževati in špekulaciji, ceremonijah in v svakovrstnih zunanostih, v svetohlinstvu ter v duhovniški in filozofični oholosti, zadel bistvo povesčenja v mišljenju, čistoti srca in vedenja, v dobrohotnosti, usmiljenju, ljubezni do bližnjega in v neomejeni daraljičnosti, skratka, da je apeliral na zdravi človeški razum kot najvišjega sodnika v verskih zadevah. Cim vera postane cerkev, cerkev hierarhija in politični ter policijski stroj, potem veliko nerazsodno maso drži skupaj gotovo le s povesčeno nerazumljivimi in razumu nasprotujočimi dogmami ali z bleščočimi ceremonijami, s svečanostmi in procesijami, s oklantanimi čudeži itd.; prvotno pa temeljijo takozvana pozitivna verstva, ki so preko narodnosti postala svetovna verstva, na maloštevilnih, globoko v bistvu človeškega čustva in fantazije ukoreninjenih in radi tega enostavnih načelih in predpisih. Tako krščanstvo, tako plem in tako tudi buddhizem.

Buddhov apel se vse kaste, tedaj tudi na mošane, najnižje, nečiste, zavrnene, da se udeležijo odrešitve od svetovnega zla, je istakto nečuvan revolucionaren pojav, kakor oni pavlinski, da kristjani niso več vezani na stari židovski ceremonijalni zakon. Buddha in Kristus sta bila socialna reformatorja, ki sta se vzdignila proti tiranstvu višjih staležev ter pridigovala enakost človeštva. »A great social reformer« in »the champion of religious liberty and social equality« nazivlja enega in drugega veliki Anglež Cunningham. »Moj zakon«, pravi Buddha, »je zakon milosti za vse.« Brahmani pravijo, da je njih rod čist in v bodočem svetu, ker so baje nastali iz Brahmovih ust. Jaz sem za svoj del berač in nimam kaste, niti pomisa in samoljubja brahmanov. Na tem svetu velja za vse le en zakon: stroga kazen za grešnost in nagrada za vrlino. Glejte brahmane: ženijo se in plodijo se; v ničemu se ne razločujejo od navadnih smrtnikov in vendar so tolike bahaje s svoje čistosti. Tipičen v tem smislu je argument za enakost človeštva, ki je še danes udomačen na Cejlonu: Tigrove nogo lahko razločiš od slonovs in slonovo od človeške; toda nikdo ne more bzačiti, v čem se razlikuje noga brahmana od Sudrove^{*)} noge. *) Najnižja indijska kasta.

Z verskimi procesovami in preukdijami se doseže navadno isto, kar s političnimi in družabnimi. Višji staleži, duhovni in posvetni posestniki so jim le redkokrat pridružijo ter jih le izjemoma podpirajo; na drugi strani pa so tudi preveč sebični, preveč udani užitkom, da bi se navduševali za novečrtje, ki jim ne prinašajo materijalnega dobra. Povsem drugačni pa so nižji, tlačeni sloji, ki so navezani na upo. Kristus je izjavil, da bogatin ne pride v neboško kraljestvo, in Buddha učil, da je težko biti bogat ter se privaditi pogu (nauku so.) Legenda o ubošcu, ki je Buddhove čašo za milodare napolnil s peščico evrek, ki jo bogatini z desetstiči borci ne morejo napolniti, nas živo spominja čene v Evangeliju, ki vrše vinar v nabiralnik. In ona druga, da od vsoli Buddha na šest prišganih svetiljk preko roči gori le ona, ki jo je darovala uboga žena, čofim so ugarnile svetiljke, ki so jih udgali kralji, ministri, veljaki. Kakor se je sin tesarjev obrnil do ribičev, cestinarjev in grešnikov, do ubogih in trudačlih ter jih poklical k sebi nečiste, zaničevane, izobčene, one, ki so jih proklit brahmani. Takaj se buddhizem oroval v svoji najlepši luči, v svoji vsestranski milini in ljubezni, da se zabote spominjamo prvih čenov krščanstva, n. pr. ko vidimo Buddhovega učenca - ljubljena Ananda na vodnjaku v pogovoru s čenškole deklino, Eruden je in sojen pd

malnega dijača, od preprostega obrtnika do inteligenta, vse poslušala govornika, ki kot »slovenski velezdajnik« proslavlja s najzbranejšo besedo lapo naše slovenske pokrajine in lepoto Prešernove slovenske umetnosti. In Srca hvalečnih poslušalcev se odzivajo v divnih govorih slovenskemu govorniku. In ori se naša jugoslovenska pesem iz večjih gri Kozinovih pevcev in naših bratov. Profesor Ilesič in Kozinov kvartetniki so storiili v službi Jugoslovenske Matice in njene vodilne ideje — osvoboditve naših zaslužjenih krajev nastušno delo, za katero jim mora biti slovenska javnost hvaležna. Ta način seznanja med posameznimi deli naše domovine je edino uspešen in

mora roditi za našo skupno stvar najlepše sadove. Naše jugoslovensko znanstvo se je v svojih organizacijah posebno zavzelo za to akcijo Jugoslovenske Matice, kar mu je v največjo čast in slavo. »Spodinec« večera se je udeležil tudi narodni poslanec profesor Rista Odavič iz Beograda s gospo soprogo, ki se je v zanosnem, globoko občutenem govoru v najlepši srbski sahalil prof. Ilesič in Slovencev sploh za njih delo za ujedinienje naše domovine. Mala Primorka je ljubko deklarirala Ganglovo »Slovensko zemljico«, nato se je večer zaključil. Udeležba je bila povoljna. Med navzočimi sta bila tudi nadzornika srednješolskih šol gg. dr. Poljanec in Joa. Wester.

Delavska zbornica.

Prva seja. — Volitve. — Izvršni odbor. Večina socialno-demokratska.

V Ljubljani, 9. januarja.

V posvetovalnici mestnega magistrata je bila včeraj za nadaljni socialni razvoj važna seja, od ministrstva za socialno politiko nanovo ustanovljene delavske zbornice v Ljubljani. Prva seja je imela nalogo, da se konstituirajo izvršni odbor, ki ima izvršiti vsa pripravljana dela za definitivno zbornico, t. j. predvsem sestavo volilnega katastra in poslovilnice. Vsi od vlade imenovani delegati posamnih strok so prišli na to sejo polnoštevilno. V zbornici imajo veliko večino zastopniki socialno demokratičnih strokovnih organizacij. Značilno pa je bilo, da ti zastopniki pri volitvah predstavnikov strok niso vpoštevali od socialne demokracije vedno poudarjenega principa manjšin. Volitve izvršilnega odbora so bile izvedene pod pritiskom majorizacije. Skupina zasebnega uradništva ni mogla po principu majoritete dobiti svojega zastopnika, kakor je želela.

Govor g. pokrajinskega namestnika.

Selo delavske zbornice je otvoril pokrajinski namestnik g. Ivan Hirbar s kratkim nagovorom, v katerem je razvil delovni program zbornice.

Na prvi seji delavske zbornice ste se kakor vidim, sestali skoraj polnoštevilno. Imam čast pozdraviti vas v imenu bolnega ministra za socialno politiko dr. Zerjava, ki me je s posebnim brzovalom naprosil otvoriti to zbornico in ji sporočiti njegov pozdrav. Gospodje! Zelim, da bi kmalu odzdravili ter svoje moči v polni meri posvetili s svojo močjo delu svojega resorta.

Nato je pokrajinski namestnik predstavil zbornici delegata ministrstva za socialno politiko g. inspektorja rada inž. Štebija, zastopnika pokrajinske uprave za Slovenijo oddelnega načelnika za socialno skrb g. Ribnikarja in komisarja dr. Antona Mraka, ki ga je g. namestnik določil za vladnega komisarja pri selah delavske zbornice.

Po teh kratkih uvodnih besedah je g. namestnik poudarjal, da je s otvoritvijo te zbornice jasno razvidno napredovanje v socialnem razvoju družbe. Ta razvoj ni mogel izostati. Videlo se je, da se moro socialnim vprašanjem posvetiti večjo pažnjo, kakor dosedaj. Pred vsem moram poudarjati, je nadaljeval g. namestnik, da so prišli do tega prepričanja še le tedaj, ko se je spoznala važnost dela. Delo je bilo od nekdanj onas, okoli katere se je vrtilo in je bilo odvisno od nje blagostanje države. Dokler ni prišlo do tega prepričanja, da je delo prvi pogoj za narodno gospodarstvo in narodni napredek, se delavstva in s tem tudi del ni upoštevalo v primerni meri. Danos se smatra delavstvo in delo kot važna faktor v ustroju države.

G. namestnik je nato omenil, da se razvoj dogodkov ne sme prenehati. Sicer zahtevalo gotovi elementi, da bi se ta razvoj razvijal v hitrejšem tempu.

Čolgem potovanju. Prosi jo: »daj mi pitje! Ona, da je Candali in da se mu ne sme približati, ker bi za udeležila. Ananda: »Sestra, ne vprašam te, iz katere kaste si, prosim te vode, če mi jo moreš dati.«

Takih primerov, pred katerimi bi se odramili pravoverni brahmani, je v legendi nebroj. Tako da vidimo celokupni indijski materializem v neposredni Buddhovi bližini. Sudre in Candale, brijače in pometače, pronadle trgovce in skrahirane posestnike, slaboume in zapuščenke starčke, prosjake in pohabljen, doslušne kurtizane in deklice, ki spe na znojščih, celo tabore, morlice in proslule romanje; s eno besedo betežnike in nesrečnike vseh vrst.

Učiteljavanje onera, ki govori k množici in ki hoče pokazati pol odredljivo celo najnevarnejšemu ljudstvu, ne more biti drugačno, kot popularno in doletno. In tako je: Buddha ni samo učitelj žole, če je sploh to bil, marveč propovednik blaženstva; njegova metoda ni dogmatična, ni sistematična, ni snanatvena. Med njo in brahmanško loži prepud. Brahman podučuje v šolah, on pridiga na cestah. Nauk in način njegovga učenja je bil pravica zvestljiva, ne samo teološko-filosofična, temveč tudi učena revolucija. Prevrgel se je v vsami obstoječimi sistemi, s svo versko teorijo in prakso, da, s vso prošlostjo in tradicijo indijskega naroda. Vede niso več verodostojne, kaste so postale brezsmislene, bogovi in celo vsemogočnega Brahma ni več; ni teologije, dogmatike in liturgike, nobeneza proučevanja in tolmačenja svetih pisem, ni več temeljev in altarjev, žrtve in daritev, obredov in ceremonij, posvečenja in umivanja, ni več brahmanov, hierarhijske, predvratne religije, govornih, samonik več in mukopolnih pokoritev in — vse to je ovrzal v pridnih na cestah in javnih prostorih. To je bil neres močan radikalizem. (Dolje prihodnjak.)

Politične vesti.

— Klub obč. svetnikov JDS ima danes v ponedeljek, 9. i. m. ob 18. seji v mestni posvetovalnici.

— Slovenija in klerikalizem. »Jug-piše pod tem naslovom: Nikjer v naši državi ni klerikalizem tako razvit kakor v Sloveniji. Ljudstvo na hrvaškem mu ni tako naklonjeno. Čeprav so naši klerikalci razvili silno delo med ljudstvom, da ga privlečejo v svojo »ljudsko« stranko. V Srbiji ni klerikalizma, toda če bi bil, ne bi bil tako nevarna, kakor je hrvaški in slovenski, ker ima zveze s tujino. Klerikalci v Sloveniji so mnogo hušji ako na Hrvaškem. Od prvega trenutka našega osvobodjenja se nahajajo v Sloveniji klerikalci, ki se nikakor ne morejo sprijazniti z našo sedanjo državo in ki očitno delujejo med ljudstvom proti njenim interesom. Ker se je vse mirno trpelo, zato so klerikalci v Sloveniji, ki jih vodi minister izven službe g. Korosec, vedno bolj agresivni. Za časa Avstrije so dnevno pisali o cesarju kakor o nekem nadnaravnem bitju, danes pa, ko imamo vladarja svoje krvi, se kmaj spominjajo našega kralja. Treba je vedeti tudi to, da so klerikalni listi svoječasno denuncirali avstrijski vladi napredne slovenske liste zato, ker niso pisali s spoštovanjem o rojstvacu dnevu Franca Jožefa. Takšni so slovenski klerikalci, takšen je sploh klerikalizem! —

— Shod javnih nameštencev. Danes v ponedeljek ob 20. priredita poslanca Deržić in Brandtner v Mestnem domu shod javnih nameštencev, na katerem bosta govorila o bedi javnih nameštencev in o novem zakonu o draginskih dokladah.

— Italijanska demokracija. »Tirolorec piše: »Italija se šteje med takozvane demokratične države. Ponaša se s svojo državno obliko, ki preučuje ljudski volji merodajen vpliv na vse dogodke državnega življenja. Mi južni Tiroli sm postali italijanski državljani proti svoji volji. Naložili so nam dolžnosti do nove države, zato pa so nam morali priznati tudi pravico, katerih se ne moremo in tudi nečemo odreči. Ena izmed pravic, ki je sama po sebi umovna, je za naše ljudstvo ona, da si samo po svoji volji izbira svoje zastopnike, katerim se naprti odgovornost za ljudsko srečo ali nesrečo. Ko smo zaoz zahtevali to pravico, ko se je sestavil deželni odbor, torej avtonomna oblast, in ker smo nastopili proti vladi, ko nam je krčila to pravico, so nas obdolžili, da smo nespravljivi in zakrjnjeni sovražniki. Demokracija država mora jamčiti pravico ljudstva ter dopustiti, da se ta njegova pravica tudi uveljavi. In ker živimo v demokratični državi, moremo tudi odkrito zahtevati svojo jasno pravico. Z nemake kakor z jugoslovenske strani doné alične pritožbe glede kršenja ljudskih pravic proti Rimu. Italijanski državljani se na te pritožbe dan na dan dalje sklicujejo na italijansko svobodoljublje, ali navzlic temu ne storo nobene koraka, da bi se dala priklonjenu ljudstvu pravica, katera se mu je svojčas prav po italijanski svečano obljubljala.

— Znižanje uradniških plač na Češkoslovaškem. Komunistični list »Rude pravce« poroča, da bo predsednik Masaryk podpisal ukaz o znižanju uradniških plač.

— Nova republika. Krimska pokrajina se je proglasila za avtonomno republiko. V vladi so zastopani večinoma Tartari.

— Indija in Egipt. Iz Kalkute prihajajo vedno vznemirljivejša poročila o narajočem uporu Indijcev proti Angležem. Narodnega kongresa se je udeležilo 6.000 delegatov. Veliko mesto Ahmedabad je bilo slovesno ovančeno in vse v zastavah, dočim drugod, kjer se kažejo angleški prestonalnednik, vse miruje in vse beži pred njim. Na kongresu so nastopili govorniki zelo silno proti Angležem in zahtevali, da se unifi vse, kar je Angleško v Indiji. Neka skupina je zahtevala takojšnjo proglasitve popolne neodvisnosti Indije. Drugega kongresa se je udeležilo 12.000 oseb. Govorilo se je o potrebi osvoboditve vseh angleških kolonij in obširno se je poudarjala nujnost progresivne egiptovske avtonomije. Vkljub temu da je angleška oblast strogo pazila, da ne bi prišlo v zvezi iz Kalkute v Aleksandrijo, se je vendar posrečilo voditelju Gandiju, da je spravlil iz Kalkute v Egipt poročilo o gibanju, v katerem se nazleže nujnost splošne vstaje proti Angležem na podlagi sporazuma med vsemi podaniki Angležev, da se istočasno povzdigi otreščjo jarma zapadnega i-korizmevalca.

— Irsko vprašanje. V »Dail Eireann« se je uradno objavilo, da je De Valera odstopil od predsedstva Irske republike.

NEMČIJA PROTI REPARACIJAM ZA ITALIJO.

— Rim, 7. januarja. (Izv.) Na Montecitorioju se živahno razpravlja o nemškem postopanju glede vojnih reparacij. Te dni je imela Nemčija poslati Italiji veliko množico govovce živine in konj, ali nemški poslanik je sporočil vladi, da se to ne more zgoditi v glavnem radi raznih boleznij, ki divjajo med nemškimi živino. Italijanska vlada pa temu poročilu nič ne verjame, ker druge vesti, ki so si dole iz Nemčije, naznanjajo da tam ni kakih nevarnih živinskih boleznij. Krivda na nemškem postopanju se pripisuje tudi nezadostni energiji italijanske reparacijske delegacije v Parizu.

Gospodarska konferenca v Cannesu.

Nemčija odpošlje delegata.

— Cannes, 7. januarja. Konferenčni odbor je sprejel nastopni sklep: Na konferenci zbrane zavzame sile soglasno mislijo, da naj bi se v prvih dneh meseca marca sklicala gospodarska in finančna konferenca, na katero bi se morale pozvati vse evropske države, tudi Nemčija, Avstrija, Madžarska, Bulgarija in Rusija, da pošljejo svoje zastopnike. V Cannesu zastopane sile smatrajo, da bi taka konferenca pomenila resnično, bistveno etano na potu gospodarske obnove srednje in vzhodne Evrope. Zaveznike sile smatrajo, da je potrebno, da se obnovi mednarodna trgovina v vsi Evropi in da se organizirajo pomožni viri vseh dežel in da se olajša trpljenje vseh evropskih narodov. Stremeti se mora za tem, da se odstranijo vse ovire, ki so na potu trgovini, da se likvidirajo silni krediti, objubljeni slabotnejšim deželam in da sodelujejo vsi na tem, da se obnovi normalna produkcija. Posamezni narodi si ne smejo vidičirati pravice, da drug drugemu diktirajo načela, po katerih si nameravajo v notranjosti urediti svoje gospodarsko življenje in vladni sistem. Vendar pa bi bilo samo tedaj mogoče, razpolagati z inozemskimi kapitalijami, s katerimi naj bi se pomagalo deželam, ako bi inozemski denarni dajalci bili zagotovljeni, da se bodo njihova prava in njihova lastnina spoštovala in zavaroval dohodek njihovih podjetij. Narodi ali vlade narodov, ki želijo dobiti inozemske kredite, se morajo prostovoljno obvezati, da priznajo vse javne dolgove in obveznosti, ki so jih napravile države, občine ali druge javne korporacije ali ki jih bodo napravile v bodočnosti, in da bodo v vseh slučajih, v katerih so trneli škodo inozemski interesi vsled konfiskacije ali sovkvestracije premoženja, vrnille premoženje ali plačale odškodnino. Vsi narodi se morajo zavezati, da ne bodo delali obene propagande, ki naj bi dovedla do tega, da se v drugih deželah zruši red in politični sistem, ravno tako se morajo skupno obvezati, da ne bodo napadali sosedov. Zaveznike sile bi samo tedaj mogle dovoliti oficijelno priznanje Rusije, ako ruska vlada sprejme gornje določbe. Sklenili so, da se bo gospodarska industrijska in finančna konferenca sestala v Italiji. Zedinjene države bodo povabili, da se udeležijo te konference. V tej seji je govoril tudi Lloyd George in izjavil načelo pravičnosti zahteva, da plača Nemčija v najvišji meri ono, kar more dati. Ta sodba je izrečena, gro pa samo za to, da se preišče, v koliki meri je mogoča izvedba. Lloyd George meni, da bi bil neuspeh pri obnovi Evrope hušja katastrofa, kakor nevarnost bolševizma. Poudaril je, da je potreben skupni nastop zaveznikov glede Male Azije in Rusije, da je predsednik Millerand v Lympeuu dne 20. junija 1920 jasno oral smernice, katerim bi bilo treba slediti. Zato je Lloyd George predlagal, da se skliče mednarodna evropska konferenca z že objavljenimi modalltetami. Bonomi je izjavil, da se

Italija pridružuje predlogu glede konference in posebno da soglašja s pogoji za priznanje sovietske vlade. V imenu Belgije se je Theunis pridružil Lloyd Georgovim izjavam. Nato je govoril Briand.

— d Berlin, 8. an. Na današnji popoldanski seji kabineta se je razpravljalo o vprašanju vojne odškodnine, zlasti o vabilu vrhovnega sveta, naj Nemčija pošlje svoje zastopnike v Pariz. Vlada je sklenila, da se delegati odpošljejo in delegacija stavi pod politično vodstvo bivšega ministra dr. Rathenaua.

— d London, 7. jan. Kakor javljajo iz Cannesu, sta se Lloyd George in Briand začela posvetovati o dogovoru med Anglijo in Francijo, po katerem naj bi se zagotovil mir v Evropi. V slučaju nemškega napada na Francijo, naj bi Anglija nudila Franciji vojaško pomoč.

Ljena obližen.

— d Rim, 8. jan. Na podlagi sklepa vrhovnega sveta v Cannesu je Italijanska vlada s posredovanjem ruske gospodarske delegacije povabila Ljena, naj se udeleži konference, ki bo sklicana v Genovi.

— d Cannes, 7. jan. Vrhovni svet se je danes dopoldne bavil izključno le z angleškim predlogom, naj bi se Nemčiji dovolil odlog plačevanja vojne odškodnine za leto 1922, ne da bi s tem bilo odškodovane pravice Francije. Angleški delegati so utemeljevali ta predlog s splošno finančno krizo. Odlog se dovoljuje z izrecnim pogojem, da Nemčija vodi pod medzaveznikiškim nadzorstvom pametno finančno politiko. V prvi vrsti gre za to, da se dobe večja jamstva in da se doseže, da Nemčija ustavi nadaljne izdajanje papirnatga denarja in da resno stremi za tem, svoj proračun spraviti v ravnostejžo.

— d Cannes, 7. jan. Ministrski predsednik Briand je prejel od vrhovnega sveta nalog, naj povabi nemško vlado, da naj pošlje svoje zastopnike v Pariz, kjer naj bi bili pripravljani, da pridejo v Cannes, ko se bo vrhovni svet zedinil v vprašanju vojne odškodnine. Nemški delegati bodo v zmislu določb pogodbe mogli tukaj staviti svoje pripombe glede možnosti plačevanja; zavezniki jim bodo prle prikliti tudi sporočili svoje pogoje. Predlog, naj se povabijo nemški delegati, so stavili angleški zastopniki, ki so tudi zahtevali, naj se Nemčija povabi, naj to tudi čim prej stodi.

— d Berlin, 8. jan. Danes dop. se skliče seja kabineta, ki bo sklenjal o tem, ali naj se pošljejo nemški zastopniki v Pariz, kakor je to predlagal vrhovni svet.

Gospodarske vesti.

— Gremij trgovcev v Ljubljani opozarja vse svoje člane in ostale trgovce v Sloveniji na razglasa delegacije ministrstva financ v Ljubljani, ti-koča se odmere dohodnine in plačarice za l. 1922, ter na notico v »Trgovskem listu« št. 1 iz l. 1922 pod naslovom »Davke«, ki obravnava isti predmet. Dajle se trgovci osobito opozarjajo na uvodni članek »Iz zakonodavnega odbora«, ki razpravlja o davku na poslovni promet. Gremij trgovcev nujno priporoča tudi najmanjim, da se naroče na »Trgovski list«, ker se v njem razpravlja vse trgovsko-gospodarske in trgovsko - politične zadeve in se bodo objavljale vse zadeve, ki se tičejo trgovstva, osobito pa davčni razglasi.

— II. Ljubljanski veliki sejm od 2.—11. septembra 1922. Ni naš namen na tem mestu poudarjati velike uspehe, ki so jih imeli razstavljavci preteklega vzorčnega semnja, saj se je pač vsakdo, kdor se je hotel, lahko sam o tem prepričal. Pač pa opozarjamo zainteresirane kroge na neko drugo okolnost. Kakor nam je iz najboljšega vira znano, prihajajo sejskemu uradu dnevno dopisi, s katerimi sporočajo razrazilneješje tvrdeke svoje željo, udeležiti se letošnjega sejma vzorcev. Urad vodi o teh dopisih natančno evidenco in je sedaj prenotiranih že nekaj tisoč kvadratnih metrov razstavnega prostora.

Marsikatero podjetje bi se bilo preteklega sejma rado udeležilo, pa ni imelo ali pripravnih vzorcev, ali pa je toliko časa s prijavo omahovalo, da je bilo prepozno. Da se to marsikomu tudi letos ne pripeti, naj vsakdo brez odlašanja z dopisnico izjavi sejskemu uradu na kratko željo, na letošnjem sejsmu sode ovati in koliko kvadratnih metrov približno bo rabil. Podučeni smo, da bo sejski urad pri končnih nakazilih prostorov postopal na edino pravilni način, namreč, kdor preje pride, prejje melje ker je rok, kdaj se vrši semenj je razvlažen, ima vsakdo zadostno časa, se za razstavo svojih vzorcev pripraviti. Industrijski, obrtniki in veletrgovci, skrbite zatorej že sedaj za prostor na »II. Ljubljanskem velkem sejsmu vzorcev« in sporočite vsaj svoje želje uradu »Ljubljanskega

velikega semnja« v Ljubljani, Gospodarska cesta.

— Statistika o naših železnicah. Naša država ima v eksploataciji 9085 km železniške proge. Od teh odpada na zagrebaško direkcijo s Slovenijo 2782 km. Kar se tiče privatnih železnic, znaša dolžina njihovih prog 1200 km. Dolžina vseh prog znaša torej v državi 9285 km. Ako se upoštevajo še nedovršene proge Niš-Knježevac, Bosanski Novi-Bihač in nekatere druge privatne proge, znašajo vse proge nad 9500 km. Na državnih železnicah je okoli 80.000 uslužbencev, na privatnih pa nad 15.000. Za promet imajo države železnice 1392 lokomotiv in 28.560 vagonov, za ozkotirne proge pa 431 lokomotiv in 7198 vagonov. Na privatnih železnicah je 458 lokomotiv in 6743 vagonov.

— Z dovoljenja plovitve po Donavi za tujo ladjo. Po čl. 293. St. Germanškega dogovora je potrebno dovoljenje s strani naše države le za plovitve tujih ladij »med našimi pristanišči«, t. j. za malo kabotažo na internacionalnem delu Donave, ki teče skozi našo kraljevino. To dovoljenje je zadobila samo avstrijska ekspresna ladja Beč-Beograd, ki sodeluje v kartelu z našim državnim brodarstvom (zastupanim v Brod-sindikatu). Drugače ni dovoljeno niti eni tujt ladij, da izvršuje malo kabotažo na našem delu Donave. Drugače je plovitve na celi mednarodni mreži Donave smatrati za svobodno in ni treba zato nobenih specialnih dovoljenj.

— Zagrebački volesajam. Prijavniformulari za izlaganje na prolejetnom sajsmu uzoraka več su zazaslani, te ove prijavnice trebaju do 15. o. mi. biti popunjene i povraćene natrag. Ako međjutim koja tvrdka nije dobila dotične tiskanice neka se čim prije o rati uredu »Zagrebačkoga Zborna«, gdje će ih dobiti. Poslije prijave ovozemnih dolaze one stranih interesenata u obzir, pa se uzoruraju domači privrednici, da pospiše svojim prijavama, da im tako može biti miesto osigurano Ured se »Zagrebačkoga Zborna« nalazi u zgradi Trgovačke komore, Trg 29 listopada 1919, br. 1.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 9. januarja 1922.

— Občinski svet ima v torek, dne 10. januarja t. l. ob 17. v mestni dvorani sejo s temle dnevnim redom: 1. o poročilu mestnega knjigovodstva glede obračuna mestnega proračuna; 2. o dopisu pokrajinske uprave za Slovenijo glede naprošenega zvišanja davščine na prenočišča; 3. o dopisu županovom glede sklepa občinskega sveta v zadevi 20% manipulacijskega prispevka od trošarinskih pristojbin za tranzitno blago; 4. o poročilu mestnega dohodarstvenega urada glede trošarinske črte za mesto Ljubljano; 5. o dopisu Mestne hranilnice glede zgradbe stanovanjske hiše za uradniško osebo; 6. o dopisu Kreditnega društva mestne hranilnice glede neke spremembe društvenih pravil; 7. o prošnji stavbenega vodstva za osušenje barja za izplačilo prispevka za zgradbo obrežnih židov ob Ljubljani; 8. o sklepu upravnega odbora mestnega pogrebnega zavoda glede nakupa hiše št. 4 v Prečni ulici za pogrebni zavod; 9. o ponudbah za nakup stavbene parcele med Dolenjsko cesto in dolenskim kolodvorom; 10. o dopisu mestnega gospodarskega urada glede kredita za regulacijo Jenkove ulice; 11. o ponudbah za razpisane vožnje za rešilno postajo in gasilno društvo; 12. o ponudbah za razpisane vožnje za mesto plinaro; 13. o samostalnem predlogu obč. svet. Jegliča glede dovolitve dotacij mestnim meščanskim šolam; 14. o samostalnem predlogu obč. svet. Pirca glede zvišanja občinskih taks za plesne in zabavne prireditve; 15. o samostalnem predlogu obč. svet. Runka glede cestne električne železnice ljubljanske. Stavbenega odseka poročila: 1. o dopisu mestnega stavbenega urada glede spremembe regulacije Dunajske ceste od pošte do Dalmatinske ulice; 2. o prošnji A. Lukmana za opustitev projektovanje ulice med Erjavčevim in Simon Gregorčičevo ulico; 3. o prošnji odbora za Janez Ev. Krekov spomenik glede postavitve tega spomenika; 4. o poročilu mestnega stavbenega urada glede Adamič-Lundrovega spomenika; Šolskega odseka poročila: 1. o predlogih mestnega šolskega sveta glede ureditve šolskih vrto; 2. o dopisu zdravstvenega odseka za Slovenijo glede preskrbe šolskih izrišč; 3. o sklepu šolskega kuratorija glede uvrstitve in prejemkov učiteljskega osebja mestnega deklarskega lista; Policijskega odseka poročilo o izvolitvi novega odbora prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva. Upravnega odbora mestnega vodovoda električne in plinarne poročila: 1. o poročilu ravnateljstva glede razširjenja vodovodnega omrežja; 2. o poročilu ravnateljstva plinarne glede obratovanja in plinarji; 3. o samostalnem predlogu obč. svet. Frelha glede pomnožitve javne razsvetljave; 4. o samostalnem predlogu obč. svet. Ambrožiča glede privlačnice k mestni vodarni v Klečah. Samostalni predloži o: a) svetovalca Pirca in tovaršev: a) glede ustanovitve mestnega umetnostnega sveta; b) glede razširjenja mestnega ljudskega kopališča; c) glede nadaljnjega Miklošičeve ceste; d) glede razširjenja Škofje ulice.

— Odlikovanje. Dvorni svetnik pri višjem dež. sodišču g. Miško Gabričič je stopil v stalni pokoj. Nj. Veličanstvo kralj Aleksander ga je tem povodom odlikoval z redom sv. Save III. vrste.

— Izročitev odlikovanja župniku Finžgarju. V soboto 7. t. m. je izročil g. pokrajinski namestnik Ivan Hribar trnovskemu župniku Franu Finžgarju red Sv. Save III. razreda, ki mu je bil podeljen povodom njegove 50letnice. Namestnik Hribar je v svojem govoru občrtal slavilnevo plodnosno delovanje na književnem polju in mu čestlil k najvišjemu odlikovanju. Finžgar se je zahvalil za odlikovanje ter poudarjal, da red sprejme kot izraz priznanja od najvišje državne avtoritete za kulturno stremljenje slovenskega plemena. V imenu društva Leposivcevec je Finžgarju čestlil dr. Kraljehar, v imenu županstva mag. ravnatelj dr. Zarnik, v imenu narodnega gledališča intendant prof. Juvancić in v imenu škofofa dr. Jegliča pa msgr. Dostal.

— Blejsko jezero zamrznjeno! Z Blede poročajo, da jezero lepo zamrzuje ter nudi momentano že več orolov drsalnega terena. Led je debel 10 cm ter proti sredini odprti. Ako bo sedanje vreme držalo, bo v ponedeljek že vse jezero sposobno za drsanje. Sportnikom pa nudi jezero že danes najlepši teren ter naj nihče ne samudi privoščiti si krasnega užika. Dnevi so prekrasni na Bledu in ob sedanjih zimah, kakor se pojavljajo vsa sadnja leta, ni mnogo upanja na možnost trajnega izvajanja zimskega sporta, tako da takih prilik ni izpuščati. Hoteli so odprti in zakurjene sobe na raspolago. Sportna Zveza.

— Odmerni izkaz za hišne nalmarne za davčno dobo 1921/1922 za davčni okraj Ljubljana mesto je uravničencem razgrnjen na vpogled pri davčni administraciji v Ljubljani skozi 15 dni in sicer v času od 1. do 15. januarja 1922. Natančnejši podatki so razvidni iz razveljane na mestni deski.

— Mariborska nemščina V božični številki »Marburger Zeitung« čitamo tole zahvalo: »Danksagung. Dem H. Dr. Valentincig für seine liebe und sehr gute Ausführung in der zahnärztlichen Behandlung. Empfehle daher jedem Zahnschmerzenden solche Unter-

nehmung.« Ali mož ne bi bil bolje storil, da bi napisal slovensko zahvalo?

— Naš železniški promet. Železniška uprava pri nas v Sloveniji funkcionira že skoro tako, kakor pred vojno, dočim vlada v drugih delih naše države še vedno pravi kaos. Raznere so se v zadnjem času na vsih koncih in krajih tako poslabšale, da stojimo kakor nam zatrjuje večšaki, neposredno pred katastrofo. Ako so se dale železniške razmere pri nas urediti, ne razumemo, zakaj bi to ne bilo mogoče tudi drugod. Zdi se, da svoji nalogi predvsem niso kos vodilni krogi pri ministrstvu saobračaja. Zato bi bil že skrajni čas, da se napravi red tudi na teh mestih. Menda bi bilo najbolje, ako bi se železniško ministrstvo izročilo v roke specialnemu strokovnjaku, ki bi gotovo v najkrajšem času železnice spravil v red in dvignil železniški promet v toliko, da bi vsaj deloma odgovarjal vsem gospodarskim in trgovskim zahtevam.

— Ustavitev vlakov. Začasno sta ustavljena na državni železnici: a) ob 12.46, odhod na Dolenjako in ob 14.18 prihod z Dolenjskega.

— Radi železniške nesreče pri Vinkovcih. Kakor je znano, sta v soboto zjutraj trčila pri Vinkovcih drug ob drugega dva vlaka, pri čemer sta bili uničeni dve lokomotivi. To je nepotilo železniško ravnateljstvo v Zagrebu, da zahteva od železniške uprave v Ljubljani, če smo prav informirani, nadomestilo za te dve razbiti lokomotivi in sicer ne dve, marveč kar pet lokomotiv. Radi tega morajo pri nas železniški promet omejiti. Opozorjamo merodajne kroge na to čudno postopanje.

— Smrtna kosa. V Ljubljani je umrl brivski mojster g. Šteran Kostanječ, na Viču pri Ljubljani ga Ludovika Čretnikova roj. pl. Donat, soproga nadrevidenta drž. žel. v p., v Domžalah kr. cestni nadzornik g. Matija Peitler, v Metliki pa kr. poštar in posestnik Franjo Guštin. Blag jim spomin!

— Številne nesreče. V zadnjih dneh so v ljubljansko javno bolnico pripeljali mnogo ponesrečencev. Zelo mnogo je bilo avtomobilnih nesreč. Ivan Kunaver, sin kovača in Ježiči, se je peljal z nekim vozniškom domov. Doma pred hišo pa je skočil z voza. V tem trenutku je pripeljal popolnoma tiho in brez vsake luči avtomobil, last tovarne »Titan« v Kamniku, ga podiril in vrgel ob cestni odbijač. Začelbi je težke poškodbe po životu in glavi. — Matevžu Cvirnu, gozdnemu delavcu je pri delu v gozdu na Jezerskem padel hlood na levo nogo in mu je zdrblil. — (Vrelo mleko.) Francka Novak, 1-letna sircica-rejenka v Fužinah pri Ljubljani, je hotela odstaviti lonec mleka. Z loncem pa je zadel ob drug lonec in lonec z vrelim mlekom je je padel iz rok. Z vrelim mlekom se je znatno opekla po životu. — Brilez Terežija, kuharica, je pred kavarno Prešern padla in si zvilva levo nogo. — Kozlevčar Jožefa, žena užitarja iz Petrušnje vasi pri Stični, je lezla na oder na podu. Pri tem pa se je zlomila deska in Kozlevčar je padla na pod. Pri padcu si je zlomila desno nogo. — Josip Štrus, sin trafikantije na Grosuoljem, je prisedel na neki voz, da bi se peljal. Pri tem pa so se konji splašili. Med divljanjem je zadel voz ob neko črešnjo, tako da je zadel Štrus z nogo ob črešnjo in zadobil močno poškodbo na nogi. — Znidaršič Luka, posestnik sin iz Podčerke pri Ložu, je stopil doma v večer, ki je s cementom tlakovana, ker je na imel snežne čevlje, mu je spodrsnilo, da je padel vznak. Pri padcu si je zlomil desno roko.

— Divji prasec. Ustrelil je te dni v Padežu na Dolenjskem velikega divjega prasca trgovec Ivan Bahovec. Prasec je do 180 kg težak, 1-15 m visok in 2 m dolg. Vsakdo si ga lahko ogleda ta teden na Sv. Jakoba trgu 7 na dvorišču proti vstopnici 1 dinar. Cisti dobiček je namenjen »Zelenemu križu«. To je v tekočem letu že peti divji prasec. Poleg zadnjega bodo na vpogled tudi prejšnji eksemplari, ki so bili ustreljeni v preteklem letu. Zanimiva je razlika med posamnimi eksemplari. Za ta čas in v naših krajih je to izreden lovski blagor. Razstavljen divji prasec bo predvsem zanimal mladino.

— Ljubescenska drama v Striškcu. O umoru dr. Scheichenbauera poročajo: Vest, da je bil morilec drja. Scheichenbauera Švečnikov poročen, ni rešena. Dama, za katero se je doigrala strašna tragedija, ni bila njegova žena in tudi ne ljubimka. Švečnikov je na begu is Rusije obični dami, ki je isredna krasotica, rešil življenje. Iz tega je izhajal do nje neke pravice ter jo ekusal pridobiti, da se s njim poroči. In hvaležnosti je bila pripravljena ustreči njegovim želji. Toda samo pod pogojem, da ji Švečnikov predloži zdravniško spričevalo, da je zdrav. Švečnikov je namreč težko jetičen. Leta je res odšel k drju. Scheichenbauera in ter se dal zdravniško preiskati. Dr. Scheichenbauer za je vestno preiskal in konstatiral jetiko v zadnjem štadiju. Na drugi strani pa je res, da je dr. Scheichenbauer sožil velike simpatije do Rusinje, v katero je bil Švečnikov zaljubljen. Ker s svojo ženo ni živel v dobrih odnosih, se je nameraval ločiti in poročiti Rusinjo. Ko je Švečnikov izvršil svoj sločin, se je takoj javil

svojemu komandantu in mu povedal, kaj je storil. Komandant ga je dal takoj aretirati in ga izročiti sodišču. Med ruskimi begunci je bil Scheichenbauer nadvse priljubljen, ker se je po obetovani brigal zanje ter storil vse, da se s obljuba njihovo bedno stanje, zato je vest o umoru izvala med njimi velik konsteratnost in žalost. Švečnikov je bil zdravniško preiskan in se je ugotovilo, da je bilo zdravniško spričevalo, ki ga mu je napisal dr. Scheichenbauer absolutno točno. Mož se nahaja v zadnjem štadiju jetike in ga že te dni prepeljejo v bolnico, ker je izključeno, da bi mogel izdržati preiskovalni zapor.

— Kulturno delovanje v Ljubljani. Veliko se pleše in zabava v Ljubljani, veliko manjše pa je zanimanje za kulturne prireditve prireditve. V preteklem letu je bilo v Ljubljani 33 javnih predavanj, 381 društvenih zborovanj in 79 javnih ljudskih shodov.

— Koliko veselje je bilo v Ljubljani? Po statistiki ljubljanskega policijskega ravnateljstva je bilo v preteklem letu 107 javnih plesov, 272 zabav in veselje. Javnih koncertov in drugih kulturnih produkcij je bilo 984, gledaliških predstav 507, in predstav v cirkusih 61. Kakor pravi policijsko ravnateljstvo, je v Ljubljani poslovalo v preteklem letu 11 plesnih šol.

— Promet na glavnem kolodvoru. Po poročilu ljubljanskega policijskega ravnateljstva je dospelo v letu 1921 na glavni kolodvor 1.028.885 oseb. Odpotovalo je 824.359 oseb. Na Na državnem kolodvoru je vstopilo in izstopilo 235.253, na dolenskem kolodvoru pa 139.053 oseb.

— Prijatelj slabše je vlomil na Vodnikovem trgu v barako branjevo Jožice Legat in odnesel se 1000 K šokolade, fig in bonbonov.

— Nesnana tatila. Dne 30. decembra 1921 so sapsli v Velikih Laščah radi hudodelstva tatvine neko približno 20letno gluhozneno dekle neznanega imena in neznanega izvora, ardnje čokaste postave, kostanjovih las, oblečeno v črno-belo-pikeast, okolu vratu in rokavov črno obrobljeno obleko. Komur je o tej dekletici kaj znano, izvoli sporočiti preiskovalnemu sodniku v Novem mestu.

— Strikvost Ljubljane. Pred dnevi je bil velikanski naval v ljubljanski »Kino«. Stale so goste vrste mladih ljudi. Nekateri gospodično so se kar teple za vatopnice, kajti vsaka bi rada videla grozne »strikvosti« mesta New Yorka. Predstava pa je tudi močno vplivala na živce mladih ljudi. Saj smo že poročali, kako je hotel streljati mlad dečko na Kitajca. Razgreta fantazija posestnikov »Kina« pa je zadnje dneve dobila novo gradivo za krivnostni roman. Med delavci, slasti med delavkami in sidarji se širi čudna povest o »zasidani milijonarki«. Pripovedujejo tole zgodbo: Bil je zidar. Sedel je neki večer v gostilni na Viču. K njemu je prišel neznanec in ga poklical ven. Ko je stopil na cesto, so ga obkolili trije maskiranci, ga vzele v avtomobil in ga odpeljali v ljubljansko okolico, kjer je moral zasedati neko milijonarko. Dali so mu 1000 dinarjev. Zidar pa sedaj živi v težkih balucinastih in ne more več delati. Nepristano kriči: »Plijuvajte na ma, pljuvajte! Da so te vesti bajke, menda ni treba posebe naglašati.

— Nesreče. Graščinski gozdar iz Drage pri Kočevju Peter Janež si je pri padcu zlomil levo nogo. — Rudniškemu monterju v Zagorju Jakobu Zabavniku je cirkularna žaga zdrobila levo nogo.

— Povst. Starejšega gospeša, ki je stopeč tik za menoj, opazoval, ko mi je po končanem koncertu dne 7. decembra 1921 v Unioni pri izhodu nekdo segel v žep, uljudno prošim, da mi takoj javi svoje ime in naslov, ker je imel dogodek sodne posledice in nujno rabim priho. Franjo Medja, Ljubljana, Zrinskega cesta št. 5.

Društvene vesti.

— Akadem. ferijalni klub »Krk« v Novem mestu priredi od 9. do 12. januarja t. l. »Prosvetni« teden, vrsto poljudnoznanstvenih predavanj s temle sporedom: 9. in 10. jan. I. in II. Razvoj človeka — socialnega bitja, 11. januarja: III. Infekcijske bolezni: a) Njih povzročitelji. Milan Ropas, cand. med. 12. jan.: IV. Infekcijske bolezni: b) Kako se jih obravnavajo. Jože Smola, cand. med. 13. jan.: V. O nanenu in pomenu narodnega trgovstva. Predava Ante Ogrin, cand. com. Občinstvo se vabi k obilnemu posetu. Vstop prost.

— Sportni ples v soboto je bila prav lepa prireditev, ki je nudila mnogo zabava. Poset pa ni bil tako številen, kakor druga leta.

— Ruska »šolka« v Ljubljani. V soboto ob 16. je priredila ljubljanska ruska nasebina v Mestnem domu svojo »šolko« in pri tej priliki bogato obdarila navzoče ruske dijake in otroke. Deca je deklamirala več ruskih pesmi, pevski zbor akademikov na je zapel nekaj prav ubranih pesmi. Slavnost se je končala z deklamacijo pesni »Zdrav Slovincem«, ki smo jo priobčili v nedeljski številki. Prireditvi je prisostvovalo več oddelkih dam in znanstov ljubljanske družbe. Po razdelitvi daril se je razvila okrog jelke, ki je bila postavljena v sredi dvorane, prisrčna zabava, pri kateri se je po stari ruski šegi podajal čaj.

Sokolstvo.

— Akademija Sokola I. V veliki dvorani »Unionac« je Sokol I. priredil telovadni in koncertni večer. Uvažujoč okolnost, da so v predpustni dobi na programu le plesne zabave, moramo ugotoviti, da je Sokolova prireditev vkljub ne tako številnemu obisku nadvse krasno uspela. Orkester Sokola I. je izvajal razne glasbene točke s veliko preciznostjo. Krasen je bil tudi nastop sokolskega kvarteta »Primorjec«. Nastop članov in članje v raznih vajah je bil učiteljsko in tehnično na višku. Velik užitek so dajale ritmične proste vaje ženskega naraščaja po Pospilovi godbi. Ženski naraščaj je to vaje izvajal z elastičnostjo in točnostjo. Tudi vaje z venčki so nam podale globok užitek. Kljub temu, da je bilo v soboto več drugih prireditev, je akademija dobro uspela. Nove so bile vaje »peterbojca«.

— Telovadno društvo »Sokol« v Ljubljani ima svojo redni občni zbor v nedeljo dne 22. januarja 1922 ob devetih v društveni telovadnici v Narodnem domu s dnevnim redom: 1. poročila odbornikov, 2. poročilo preglednikov, 3. izprememba društvenih pravil, 4. volitve in 5. služajnost. — Običajen sestanek radi dogovora o novih odbornikih se vrši v četrtek dne 19. januarja 1922 ob dvanajsetih na galeriji društvene telovadnice. Sestre in bratje, pokažite s obilno udeležbo, da Vam je na srečo društveno delovanje in sokoloko delo! Zdravo! Odbor.

— Občni zbor »Društva za sgradbo in vzdrževanje Sokolskega doma na Viču« se vrši v petek, dne 20. t. m. ob 20 uri v sokolskem domu na Viču s običajnim dnevnim redom. Odbor.

— Primorski Sokolski krožek opozarja ponovno vse člane na redni občni zbor, ki se bo vrši v torek dne 10. tm. ob 20. svečer v prostorih restavracije »Lloyd« na Sv. Petra cesti.

Kultura.

REPERTOIR NARODNEGA GLEDALIŠCA V LJUBLJANI.
Drama.

Ponedeljek, 9. januarja 1922. Pampelška B.

Torek, 10. januarja 1922. Zaprt.

Opera.

Ponedeljek, 9. januarja. Zaprt.

Torek, 10. januarja. Boris Godunov. C.

— Predavanja Umetnostno - zgodovinskega društva. Tekom zime priredi imenovano društvo vrsto predavanj o umetnosti. Prvo predavanje se vrši v torek, dne 10. t. m. točno ob 6. svečer v fizikalni dvorani tehnične srednje šole (bivša Obrtna šola) na Mirju. Tema: Umetnost in narava. Predavatelj: vauč. docent dr. Voleslav Moja. Vstopnina za člane društva 1 din., za nečlane 2 din.

— Naša moralna dolžnost je, da v najmnogobrojnem številu posefimo koncert klavirskega virtuosa Antona Trosta, ki se vrši danek svečer ob 20. v dvorani Filharmonične družbe. Koncert obsega sledeči spored: 1. Bach-Busoni: Chaconne. Anton Trost. 2. Beethoven: Sonata, op. 110, v Asduru. I. Moderato cantabile, molto espressivo. II. Molto allegro III. Adagio ma non troppo. Arioso dolente. Fuga. (Allegro ma non troppo). Claire Fiedler-Trost. 3. Novak: Balada po Byronovem Manfredu. Anton Trost. 4. Debussy: a) Poissons d'or (Zlate ribice). b) Gardins sous la pluie (Vrtovi v dežju). c) Skrajbin: Etuda. Anton Trost. 5. Saint-Saens: Klavirski koncert v G-molu. I. Andante sostenuto. II. Scherzo. III. Presto. Solo: Claire Fiedler Trost, na drugem klaviru spremlja Anton Trost. Vstopnice so v predprodaji v pisarni Glasbene Matice in svečer pri blagajni.

— Dr. Čerinov simfonični koncert. V četrtek, 12. t. m. bo v Unioni II. simfonični večer dr. Čerinovega orkestra v letošnji sezoni, ki obeta hit v sled svojega izredno zanimivega sporeda najslajnejša koncertna prireditev. Na sporedu je n. pr. Mozart z Jupitrovo simfonijo, R. Strauss: dve himni za orkester in visoki glas, ki jih pole naša najboljša pevka, g. Lovšetova, dalje Glinka s svojim španskim plesom Yota Araxoneza. Glazurno s Serenado. Nad vse zanimiva je dalje Dvofo-kova glasbena slika »Opoldanska čarovnica« (Polednice) in končno Adamičeva orkestralna suita »Ah, mladost ti mola, kje si?« O posamnih točkah približno kratko razlago, da bo občinstvo lahko s popolnim razumevanjem sledilo prezanimivemu programu. Koncert se vrši v dvorani Uniona in je dr. Čerin upravičen pričakovati, da bo dvorana razprodana.

— Tečaj za poljski jezik. Prva ura po novem letu se vrši v četrtek, dne 12. januarja.

Turistika in sport.

— Nogometne tekme v Zagrebu. Zagreb, 9. jan. (Izv.) Veliko zanimanje so vzbudile nogometne tekme dunajskega športnega društva »Viennac« z zagrebškimi igralnimi športnimi društvi. V prvi nogometni tekmi Vienna-Hašk je bil rezultat 1:1. Na včerajšnji nogometni tekmi pa je Vienna porazila športni klub »Gradjanski«. Rezultat 3:1. Ta izid je v športnih krogih hvzbulil veliko senzacijo.

Najnovejša poročila.

BOLEZEN MINISTRA DRJA. ŽER-JAVA.

— Beograd, 9. januarja (Izv.) Bolezen ministra za socialno politiko g. dr. Gregorja Žerjava je netzpremenjena. Splošno pričakujejo, da nastane glavna kriza jutri ali v sredo. Včeraj so je sestali zdravniški konzilij, ki se je posvetoval o bolezn. Moglo se je ugotoviti, da se je ena stran pijšč izčistila.

VAŽNE IZPREMEMBE V NAŠI ARMADI.

— Beograd, 9. januarja. (Izvir.) Novi vojni minister general Miloš Vašič namerava izvesti obsežno reorganizacijo armade. Na vodilnih mestih se izvrše v kratkem važne osebne spremembe. Dosedanji šef generalnega štaba general Petar Pošić bo imenovan za komandanta IV. (Zagreb) oz. I. (Novi Sad) armije. General Žečević, bivši vojni minister, postane prvi kraljevi adjutant. General Hadžić postane šef generalnega štaba.

— Beograd, 9. januarja. (Izvir.) Napram sodružniku »Pravda« se je vojni minister general Vašič izjavil o svojem organizacijsnem programu za vojsko takole: Takojšnja reorganizacija vojnega ministrstva in generalnega štaba, od katere odvisi nadaljna temeljna reorganizacija vojske. Dosedanjega načrta zakona o reorganizaciji vojske ne morem sprejeti. Potrebna je tudi preosnova vojaških sodišč.

PREISKAVA ŠIBENJSKIH DOGODKOV.

— Beograd, 9. januarja (Izv.) Med našo in Italijansko vlado je dosežen sporazum, da se vodi preiskava dogodkov sporazumno med zastopniki obeh držav. Delegat notranjega ministrstva vodi preiskavo sporazumno z Italijanskim konzulom.

ODPOKLIC ITALJANSKIH VOJNIH BRODOV IZ DALMATINSKIH PRISTANISČ.

— Milan, 8. jan. Listi prinašajo pogovor poslanca Muesolinija z zunanjim ministrom della Torretta, ki je izjavil med drugim: Radi dogodkov v Šibeniku se odnošaji med Rimom in Beogradom niso nič poslabšali. To so incidentje, o katerih bi bilo želeli, da bi bili sicer zadnji te vrste, pa najbrže ne bodo. Incidentje so povrnajo takorekto administrativnim putem. Toplek se situacija ne zjasni, ostanejo nekatere vojni brodovi pred pristaniščem v Šibeniku in Splitu. Poslanji je bilo tja te dni še nekaj vojnih ladij, vpoštevala je možnost komplikacij v škodo italijanskega elementa v Dalmaciji. Ali, ker se vrača normalna situacija, se te ladje odpočkijejo. Izprazni se tretja zona tekoj, ko Jugoslavija apličra vse klavzule rapalske pogodbe v varstvo italijanskega elementa v Dalmaciji.

DELLA TORRETTA O RAZMERJU DO JUGOSLAVIJE.

— d Rim, 8. jan. Minister za zunanje posle Della Torretta je izjavil v razgovoru s sodružnikom lista »Popolo d' Italia«, da ni nobene napetosti med Italijo in Jugoslavijo. Tretja cona v Dalmaciji so izprazni šole tedaj, ko se izpolnijo vsa jamstva za varstvo Italijanov v Dalfaciji, kakor to določa rapalska pogodba. Italija zaseduje politiko, ki stremi za tem da se doseže sodelovanje nasledstvenih držav; fantastično pa je trditi, da je vsled tega to gibanje naperjeno proti Italiji.

VOJASKA KONVENCIJA MED AVSTRILJO IN ČESKOSLOVAJKO.

— Dunaj, 9. januarja. (Izvirno.) Budimpeštanska korespondenca priobčuje iz Prage poročilo o vojaški konvenciji med Češkoslovaško in Avstrijo. Konvencija je bila tajna in jo je sklenil že dr. Renner s češko-slovaškim zunanjim ministrom dr. Benešem. Najvažnejša točka te konvencije je bila določba, da tvori Avstrija za češkoslovaško vojsko prehodno ozemlje in slučaju konflikta s Madžarsko. Sklenjena je bila prava vojaška zveza. Te pogodbe sedanji kancelar dr. Schober še ni razveljaval.

BORZE.

— Zagreb, 9. januarja. (Izv.) Zaključek. Devize: Curih —, 63.—, Pariz 25.—, 26.—, London 1340.—, 1360.—, Berlin 185.—, 190.—, Dunaj 485.—, 5.—, Praga 517.—, 527.—, Italija 1390.—, 14.—, Bukarešta 215.—, New York 49.—, 50.—, 323.—, Budimpešta 49.—, 51.—, Valute: dolar 300.—, 316.—, lira 1390.—, frank franc. 25.—, 25.50.—, napolcondor 1130.—, 1130.—, marka 180.—, 185.—, nem. av. krona —, 5.50.—, leji —, 225.—, rubeli 26.—, 27.—.

Kaj je Eisaffind — to se zna! Le'arnar Feller — Stabica.

(Glavni urednik: Rasto Pustoslavsek. Odgovorni urednik: Ivan Podražaj.)

Sobo event. s hrano

186 gospod. Ponudbe pod „Gospod 141“ na upravo Slov. Naroda. 141

Sobu sa hranom

traži višješkolca. Plača po pogodbi. Naslov pri upravi Slov. Naroda. 140

Prodajalka

s večletno prakso v mešani stroki išče službo za takoj. — Ponudbe pod „Prva moč 137“ na upravo Slovenskega Naroda. 137

Učenca

18letnega, zdravega, močnega, nadarjenega ter ravnih staršev sprejme trgovina z meš. blagom in glav. zaioga tobaka A. Kravanja, Cerknica. 193

Proda se

črna sukinja, srednje velikosti. Vpraša se: Mrzilkar Jakob, Vič 39. 197

Proda se

črna sukinja, srednje velikosti. Vpraša se: Mrzilkar Jakob, Vič 39. 197

Kupim otroško posteljo.

Poišče se v upravi Slov. Naroda. 187

Sprejem pridnega voznika.

Kartonska tovarna Bonač, Čopova cesta. 191

Kupita se

dva stola in dve mizli. Plača s. dobro. Pismene ponudbe z opisom pod „Stola 179“ na upravo Slov. Nar. 179

Tri pečarske pomočnike

za zunanje in notranje delo išče pečarska tovarna Brača Kovačić Karlovac (Hrvatsko). 117

Obleke

po meri izdelava na ceneje in točno po naročilu Ivan Goltoz, krojač, Stožice-Jažica. Priznana solidno delo, najnovejši kroj. 182

Slovenske klasike

in druge slovenske knjige, kakor tudi dvokolo (biciklji) v dobrem stanju kupim. Ponudbe, danes in jutri, pod „Knjige in dvokolo“ na upravo Sloven. Naroda. 201

Trgovski pomočnik

starejši, dobro izvežban, želi menjati službo. Ponudbe pod „Vesten 44“, pošiljo ležete Ljutomer. 196

Koncesija

za trgovino mešanega blaga in vino-črne se odda v zakup. Ponudbe pod „Koncesija 133“ na upravnitvo Slov. Naroda. 138

Sprejme takoj kontoristinja

zmožna slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi. Ponudbe pod „Stropiska 133“ na upravnitvo Slovenskega Naroda. 133

POZOR!

Ku ujem stara kolesa, stare šivalne stroje kakor tudi stare posamezne dele plačam najbolje. M. Marušič, mehanikna delavnica, Vrhnika. 120

Vajenec

se sprejme v trgovino L. Knez v Krakem. Biti mora krepak zdrav, z dovršenjem najmanj 4 raz. ljud. šole 154

Kavarski poslovodja

strokovno naobražen, prvovrstna moč (nekoliko kavicja potrebno) se išče za kavarniško podjetje v Ljubljani. Pismene ponudbe s prepisom sprave fotografijo in zahtevo plače naj se pošlje pod „Stalno mesto 144“ na upravo Slov. Naroda. 144

Zenitna ponudba.

Železniški uslužbenec, 30 let star, z lastno hišo in vso opremo, se želi oženiti z Ljubljanko, ne nad 30 let staro, ki se ne boji domačega dela in zna dobro kuhati. Pismene ponudbe s popisom razmer pod „Železničar 177“ na upravnitvo Slov. Naroda. 177

Kdo se usmili?

in presrbi s 1. sivočanom 1922 stanovanje ubogi prtljanski roditelj, ki je ostala žitev stanovniške uredbe Dobrotne ponudbe pod „Virantova hiša 181“ na upravo Slov. Naroda. 181

Prodajam skuvno

50 sodov od vina in žganja, 100 — 200 l. velike, 1. po K. Kupim BRINOVO OLJE. F. Cvek, Kamnik. 202

Na stanovanje in hrano

se sprejme zelo po ceni dve delavici ali uslužbenki. Prednost imajo Ljubljanki. Pismene ponudbe s popisom razmer pod „Uslužbenki 178“ na upravo Slov. Naroda. 178

Pozor!

V torek, dan 10. t. m. bo javna dražba travnika kot stavbna parcelca pri športnem klubu nasproti Šturm. Dražba se vrši v pisarni notaria dr. Šnidingerja, Sodna ulica 11 ob 9. uri zjutraj

Knjigovodja

prvovrstna moč, zmožen dvojnega in američanskega knjigovodstva popolnoma, samostojen bilancist, korespondent iz slov., srbohrvatskega, nemškega italijanskega in deloma češkega in francoskega jezika, išče službo za takojšnji nastop. Gre tudi izven Slovenije. Ceni. onudbe pod „Zmožnost 180“ na upravo Slov. Naroda. 180

Trgovec na Reki

prevzame zastopate, komisijske ali silone za Reko in Sušak. Naslov pove upravnitvo Slovenske a Naroda. 165

Trgovina

dobro vpeljana, z mešanim blagom, kakor tudi gostilna se radi bolezni z vsem blagom pod ugodnimi pogoji v lastni hiši takoj odda. Kapital potreben 400 do 50.000 kron. Ponudbe na: Maks Kopitar, trgovec, Cerknica, Notranj. o. 150

Modni atelje
M. ŠARC
LJUBLJANA,
Kongresni trg št. 4. i.
Plesne toilete
kostumni plažji.
Izvršitev naročil
najkonejša in najhitrejša.
Sprejemne ure
od 10—12 dop. in od 3—6.

Jaroslav Neškudla
Bela Neškudla roj. Tratnik
poročena 9. januarja 1922.
Ljubljana,
Jablanc nad Orlici, Češko

Knjigovodja
z daljšo prakso, bilancnik, perfekten, samostojen korespondent v slov., hrv., nemškem in italijanskem jeziku, želi premeniti službo s 15. februarjem ali 1. marcem 1922 ozir. na željo preje ali pozneje, ker doerdanje mesto še neodgovorno. Ponudbe na naslov T. F. kod J. Becker, Sisak, Vrhnika, Hrvatska. 199

... išče se za ...
... privatnega tajnika ...
odvetnik kateri več ne uraduje ali sodnik v poloju. Ponudbe pod „A.B.C. 136“ na upravnitvo Slovensk. Naroda. 136

Prodajam
industrijsko poslopje z velikimi kletmi, hišo in vrtno tizo železniške postaje in Ljubljane. Ponudbe pod „200.000 dinarjev 166“ na upravnitvo Slov. Naroda. 161

Sprejem skladiščnika
dobrega zanesljivega, vajenega pri lesu s prakso pri tramih, deskah in blodih naj bode vredelavec ali skladiščnik samec, zahtevam treznost in poštenje Franc Švigel, lesna industrija na Bregu pošta Borovnice. Plača po dogovoru. 145

Prodaja lesa.
Iz gozdov graščine kneza Alberta Windisch-Grätza v Rogatcu na Spod. Štajerskem se odda po od oblasti potrjenem načrtu za leto 1922, deloma na panju in deloma izdelano: 4000 polnih metrov bukovega lesa za vporabo in kurjavo, 400 polnih metrov smrekovega in hojevega lesa. Ponudbe naj se vpošljejo na graščinsko ravnateljstvo v Rogatcu, ki daje tudi natančnejša poročila. 147

Proda se | Zrgovski pomočnik

9 mesecev stara palca, čistokrvne pasme doberman. Naslov pove upravnitvo Slov. Naroda. 134

Gostilna Bevc

na Bleiweisovi cesti (nasproti liceja) odalej zapre se točijo pristna štajerska in dolenska vina, postreženo bo vsak čas z dobriimi gorkimi in mrazilimi jedili.

Nadglednik skladišča lesa

(Platzmeister)
se išče za veliko skladišče lesa v Zagrebu. Biti mora energičen, trezen in zanesljiv ter mora točno poznati vse vrste lesa, kakor tudi način vdeljenja in nadzora delavcev. Nastop event. takoj ali pozneje. Ponudbe z naznanilom dosedanjega nameščenja in plačilne zahteve pod šifro „Zanesljiv nadglednik 189“ na upravnitvo Slovenskega Naroda.

Tovarna cementa Zidanimost

prilporeča svoj novi Selektor Portlandcement, najkonejši zmlci, ki ne vsebuje nobenega zrna in konkurira kvaliteta vsem svetovnim znamkam, ter ima sedaj garantirano 400—500 kg tlačne trdnosti na 1 : 3 na cm² in to pri propisnem ležanju v vodi; tovarna prevzame vsako odgovornost za enakomerno blago.
Sprilporečala iz leta 1921 izposlanega Portlandcementsa:
Iz Instituta tehnične mehanike, Ljubljana:
Štev. 107 — Portlandcement, vzeti iz stavb št. Ljubljanske kreditne banke — tlačna trdnost po 28 dneh 385 kg na cm².
„ 108 — Portlandcement, vzeti na stavbišču stanovanjske hiše Slovenske eskomptne banke, tlačna trdnost po 28 dneh 365 kg na cm².
Stavbeno podjetje Jakob Accetto, Ljubljana, piše:
S cementom sem bil zelo zadovoljen, prekosi marsikatero cementno tovarno, ako dobim vedno enak cement, ostanem stislen odjemalec!
Stavbeno podjetje Ivan Vižintin, Ljubljana, piše:
Vaš Portlandcement, katerega ste mi poslali početkom novembra 1921, mi daje povod, se najpopolneje zahvaliti upravi tovarne z ozirom na mojo popolno zadovoljnost glede trdnosti in dobave cementa itd.

Stečaj.

U kancelariji inženjerskog odeljenja Dravske divizijske oblasti v Ljubljani na dan 23. januarja 1922 godine u 8 časova održao se očetaina licitacija za nabavku gradiliuskog materijala za opravku zgrada barutane u Kamniku. Materijal je izložen u opštim uslovima, koji se svakog dana mogu videti u kancelariji inženjerskog odeljenja Dravske divizijske oblasti. Svaki licitanti pre licitacije polaze kasi Dravske divizijske oblasti kanciju, i to podanici kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca 10 %, a strani podanici 20 %, od proračunske sume materijala. Pozivaju se sva zainteresovana lica, da prisustvuju na uvojoj licitaciji.

Iz kancelarije inženjerskog odeljenja Dravske divizijske oblasti
I. Br. 5204 u Ljubljani. 126

Poziv na podpisovanje delnic.

Po odobrenju ministra trgovine in industrije VI. št. 4419 od 1 oktobra 1921 se snuje v Beogradu delniško društvo Rogački Boč - Drvenik za izkorišćanje rudninskih izvirkov in zgradbo satorija v Gornjem Gaberniku, okraj Rogaški v Sloveniji. Osnovna glavica je zamišljena z Din. 3.000.000.—, razdeljenih na 3000 delnic po 1.000 din.— od katerih se naj takoj vplača 1000 komadov delnic z 10 % poviška za osnovne stroške, a ostanek po razvoju posla. Vpisovanje delnic bo vršila Eskontna banka v Beogradu.

Osnovatelji:
Djordje P. Radčlović, predsednik trgovske zbornice, podpredsednik Srbskega redčega kriza itd.,
Dragomir V. Radulović, predsednik beogradske borze,
Milerad M. Pavlović, trgovec,
Dr. Ferdinand Gramberg, industrijalec,
Mihajlo L. Djarić, podpredsednik beogradske trgovske zbornice,
Ljuba Srečković, ravnatelj klaničkega društva.
Rudo Pilo, ravnatelj beogradske podružnice Jugosl. banke,
Vojko Koprivnik, nadzornik v min. šuma i rudnika,
Dr. Dušan Stojimirović, upravnik bolnice za duševne bolezni,
Milan E. Tedorević, trgovec,
Dr. Lazar P. Bugarić, Dragiša Matetić, trgovec.

Zahvala.

Za vse dokaze iskrenega sočutja ob bridki izgubi naše nepozabne mamice, gospe

Marije Vivoda, roj. Badiura

se najprejrečneje zahvaljujemo vsem dragim sorodnikom, prijateljem, znancem in našim dobrim sededom, ki so našo dobro, blago mamo v njeni bolezni obiskovali, jo mrto kropili, poklonili krasne vence in šopke cvetja in vsem onim, ki so v tako velikim številu prihitieli od blizu in daleč, da jo pospremijo na njeni zadnji poti. Še posebno zahvala bodi izrečena vlc. pevske-mu zboru šentjakobkega „Gospodarskega društva“ za ganljive žalostinke.
Ljubljana - Rudnik, dne 9. januarja 1922.
Globeke žalujoča rodbina Vivoda.

Bez vsakega drugega obveštila.
V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da se je naš ljubljani oče, gospod
Matija Peitler
kr. oostni nadzornik*
danes, dne 8. t. m. po kratki mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče preselil v bližje življenje. Pogreb se vrši v torek 10 t. m. ob 3. popoldne iz hiše žalosti v Domžalah na tuk. farno pokopališče.
Domžale, dne 8. januarja 1922.
Žalujoči ostali.

Umrla nam je danes naša nadvse dobra soproga in mamica, gospa
Ludovika Čretnikova
roj. pl. Donati
soproga nadrevidenta drž. žel. v p.
previdena s tolažili sv. vere.
Pogreb se bo vršil v torek, 10. januarja ob 3. popoldne iz hiše žalosti, Glince št. 37, na pokopališče k Sv. Križu.
Sv. maša zadušnica se bo darovala v sredo 11. januarja ob 9. v farni cerkvi na Viču.
Glince - Petrovaradin, dne 8. januarja 1922.
Žalujoči soprog in otroci.

Močni pogrební zvezd.
Otišla Kostanjev naznanja v svojem ter v imenu svojih otrok Stefana, A gusio, Leopoldine in Matilde ter vseh ostalih sorodnikov, prežalostno vest, da je njena srčno-ljubljani soprog in preblagi in dobri oče, gospod
Štefan Kostanjev
brivski mojster
dne 9. t. m. po dolgi mukepolni bolezni, previden s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspal.
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v torek dne 10. t. m. ob 4. pop. iz hiše žalosti Sv. Petra cesta 11. na pokopališče k Sv. Križu.
Sv. maša zadušnica se bo darovala v farni cerkvi Marijinega Osnanjenja v Ljubljani.
V Ljubljani, dne 9. januarja 1921.

Bez posebnega obveštila.
Potrtim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljani soprog, skrben oče, brat, stric, svak, gospod
Franjo Guštin
kr. poštar in pesostnik
danes zjutraj ob 8. po dolgotrajni, zelo mučni bolazni preminul.
Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši jutri 9. januarja ob 2. pop. iz hiše žalosti na pokopališče pri Treh farah.
Blag mu spomin!
Mežlika, dne 8. januarja 1922.
Žalujoči ostali.